Shrnutí pro veřejnost k Výroční zprávě o implementaci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost za rok 2019

Výroční zpráva o implementaci Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) za rok 2019 představuje informace o průběhu implementace OP PIK za období do 31. 12. 2019. Pro přepočet korunových údajů byl použit kurz Evropské centrální banky 25,574 CZK/EUR z prosince 2019.

V roce 2019 bylo vyhlášeno v OP PIK celkem 63 výzev o celkové alokaci 921,03 mil. EUR EFRR (Evropský fond pro regionální rozvoj, pozn.: není-li uvedeno jinak, jsou finanční údaje uváděny za část EFRR), z toho 26 výzev s celkovou alokací 69,38 mil. EUR bylo zaměřeno na integrované teritoriální investice. K 31. 12. 2019 Řídicí orgán (ŘO) celkem vyhlásil výzvy pokrývající 152 % alokace programu. Výzvy byly vyhlašovány v prioritních osách 1 až 4 (PO1 až PO4). Jednalo se výzvy průběžné i kolové.

V roce 2019 bylo v rámci dotačních programů PO1-PO4 přijato 3 796 žádostí o podporu v objemu 881,08 mil. EUR. Více jak tři čtvrtiny schválily výběrové komise jednotlivých programů podpory (PP) k financování (3 096 v objemu 692,36 mil. EUR). ŘO evidoval 2 488 vydaných Rozhodnutí o poskytnutí dotace (Rozhodnutí) ve výši 565,83 mil. EUR. Proplaceno bylo 2 917 žádostí o platbu (ŽoP) za 326,83 mil. EUR.

Celkové způsobilé výdaje (CZV), jež příjemci vykázali ŘO, dosáhly k 31. 12. 2019 výše 2 331,39 mil. EUR. Celkové certifikované způsobilé výdaje v OP PIK dosáhly 2 211,87 mil. EUR.

K vydávání Rozhodnutí i k proplácení ŽoP docházelo napříč PO. V čerpání prostředků došlo v roce 2019 k výraznému zrychlení, pravidlo n+3 bylo naplněno.

V oblasti finančních nástrojů (FN) pokračovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) v průběhu roku 2019 v úspěšné implementaci PP Expanze. V rámci vyhlášené I. výzvy Expanze - úvěry došlo postupně ke třem aktualizacím.

První aktualizace cílila na aktivitu Efektivního využívání vody v průmyslu, kde se nově podpořila výstavba a rekonstrukce retenčních nádrží a souvisejících technologií. V souvislosti s řešením kůrovcové kalamity došlo k dohodě na rozšíření Programu o CZ NACE 02 Lesnictví a těžba dřeva. Na základě žádosti Ministerstva životního prostředí byla doplněna nová aktivita Materiálové a energetické využití odpadů.

Druhá aktualizace se zaměřila na změnu minimální výše projektu ze 782,04 tis. EUR na 25,41 tis. EUR u aktivity Zpracování kalamitního dřeva, čímž umožnila větší počet podpořených projektů a tedy I aktivnější roli MPO při řešení rizik a následků spojených s kůrovcovou kalamitou.

Třetí aktualizace zacílila na podporu malého a středního podnikání (MSP) splňující definici rodinného podniku (RP) a podporu projektů realizovaných MSP na území Moravskoslezského, Ústeckého a Karlovarského kraje (Uhelné regiony).

V rámci vyhlášené I. výzvy Expanze - záruky došlo postupně k dvěma aktualizacím. První aktualizace je identická s aktualizací úvěrové části programu - Efektivního využívání vody v průmyslu a druhá cílila na podporu MSP splňující definici RP.

V průběhu roku došlo k převodu v pořadí 3. tranše ve výši 34,83 mil. EUR a 4. tranše ve výši 66,64 mil. EUR do úvěrové časti PP. Úspěšná implementace byla v prosinci završena realokací 78,20 mil. EUR z výkonnostní rezervy PO3 do PO2 PP EXPANZE - úvěry, čímž došlo k navýšení její alokace ze 187,69 mil. EUR na 262,47 mil. EUR. Těmito kroky MPO opět reagovalo na potřeby trhu a podporu MSP.

Ve spolupráci s Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou (ČMZRB) byla v průběhu roku 2019 opakovaně aktualizována Výzva Úspory energie za účelem zvýšení zájmu podnikatelských subjektů, přičemž se jednalo zejména o zjednodušení podmínek.

K 31. 12. 2019 bylo podepsáno 16 úvěrových smluv v hodnotě 2,93 mil. EUR.

Fondy Nation 1 a Lighthouse Ventures, vybrané Fondem fondů OP PIK ve správě Evropského investičního fondu jako finanční zprostředkovatelé, zahájily v roce 2019 svou investiční činnost v rámci seedových a akceleračních investic. Realizace programu probíhá úspěšně, finanční zprostředkovatelé celkem investovali 3,1 mil EUR, z toho 2,47 mil. EUR ze zdrojů Evropských strukturální a investičních fondů do 15 způsobilých firem. Dá se očekávat další zrychlení investičního tempa v roce 2020.

V roce 2019 probíhala příprava dalších dvou nových FN: jmenovitě fondu fondů v oblasti regenerace brownfields v ostravské aglomeraci (Brownfield fond) a fondu na podporu financování MSP v rámci veřejných nabídek akcií (IPO Fond), ve spolupráci s ČMZRB, která za účelem správy těchto dvou fondů zřídila dceřinou společnost ČMZRB investiční, a.s. Podpis dohody o financování má proběhnout na jaře 2020.

V rámci implementace OP PIK přistoupil ŘO k dalším revizím programového dokumentu. Změny se týkaly zejména realokace z PO4 - SC4.1 (PP Vysokorychlostní internet) do Integrovaného regionálního OP (IROP), OP Životní prostředí, realokace z SC3.2 do SC2.3 pro potřeby uhelných regionů, nového rozdělení objemu prostředků na úvěry a záruky v PP EXPANZE a realokace ve SC2.1, nové aktivity SC4.1 (mapování) a dalších bodů s vazbou na hlavní zásady pro výběr operací, na synergie a komplementarity. Došlo i k podstatné úpravě finančního plánu OP PIK, k realokacím mezi PP v PO1. Rozšířily se intervenční možnosti v uhelných regionech pro dotační podporu cestovního ruchu v SC2.3, upravila se metodická vazba na oblast FN, ve SC3.2 se řešilo financování metodou Energy Performance Contracting a aktualizovaly se cílové hodnoty většiny výstupových indikátorů atd.

ŘO začal ke konci roku 2019 připravovat 8. návrh revize OP PIK, který se týká realokace volných prostředků SC4.1 do IROP. Jednalo by se o využití této alokace pro realizaci projektů digitalizace stavebního řízení a územního plánování v ČR. ŘO tuto revizi zaslal na Evropskou komisi (EK) 14. února 2020.

V oblasti indikátorů došlo v roce 2019 vzhledem k předešlému roku k významnému zvýšení odhadů poskytnutých příjemci (závazek) i skutečného plnění. Závazek indikátoru Počet podniků pobírajících podporu na úrovni OP vzrostl o téměř 44 % (na PO1 o 16 %, PO2 o 57 %, PO3 o 74 %, u PO4 poklesl o 3 %; celková hodnota na OP dosáhla 6 720) a skutečné plnění o 67 % (celková hodnota 4 526). Tento stav je zapříčiněn pokračujícím ukončováním velké části projektů z prvních výzev programu. U hlavního ukazatele na úrovni všech PO je předpoklad, že OP PIK naplní své cíle stanovené pro rok 2023. Závazek na PO1 dosahuje již 70 % cílové hodnoty, na PO2 57 %, PO3 55 % a na PO4 88 %. ŘO průběžně sleduje naplňování finančních a věcných ukazatelů výkonnostního rámce. U věcných ukazatelů na PO1 došlo k naplnění kolem hranice 41 % cílové hodnoty pro rok 2023, na PO2 nad 45 %, na PO3 nad 23 % a na PO4 se podařilo překročit hranici 55 %. Hlavní indikátor Soukromé investice odpovídající veřejné podpoře podniků (granty) vykazoval velmi významný vývoj hodnot. Závazky vzrostly o cca 34 % na 2,42 mld. EUR a skutečné plnění o cca 70 % na 1,36 mld. EUR. K významným nárůstům došlo také u výstupových indikátorů se zdrojem Ž/P (žadatel/příjemce) v souvislosti s ukončováním řady projektů z první poloviny programového období. ŘO předpokládá další výrazný růst hodnot v průběhu roku 2020.

OP PIK s platností od 23. 10. 2019 pokračuje v implementaci ve standardním režimu. Podmínky pro zrušení přerušení platebních lhůt v souvislosti se ŽoP byly splněny a potvrzeny ze strany EK, a to na základě analýzy informací zaslaných českými orgány. ŘO OP PIK přijal nápravná opatření, která se týkala aplikace čl. 61 nařízení (EU) č. 1303/2013 (úprava specifických částí řídící dokumentace dotčené výzvy OP PIK, nastavení algoritmu krácení CZV o čisté příjmy projektu, aktualizace procesu kontroly ŽoP), veřejných zakázek (celková revize kontrolního systému OP PIK, semináře pro žadatele, předkontrola administrace veřejných zakázek u projektů OP PIK u žadatelů) a také MSP (víceúrovňová kontrola statutu MSP, realizace výběrového řízení na externího dodavatele k provádění forenzního auditu pro vzorek nejrizikovějších MSP, rozšíření formální kontroly před vydáním právního aktu dotace o kontrolu z hlediska definice podniku v obtížích, atd.).